

No. 45.

Seftdeenâ, 6. (18.) Nowember.

1871.

Wakfa par gaddu 1 rubl.

Rahditajs.

Settschemmes sinna. No Rihgas: Kreewu teateri buhweschoht. No Kursemmes: pahr tihschu ugguns-grehlu. No Leepajas: pahr fleplawibu. No Pehterburgas: pahr Keisera Pehtera 200to dsimtdeenu, — pahr juhru saweenofchanu zaur kanali. No Kischinewas: pahr semmes trihseschannu.

Khrsemmes sinna. No Ghschreikijas: Kibbeles ar Tjcheleem. No Minchenes: lattolu sribbis. No Franzijas: uswarreto tairnofchanahs. No Rohmas: pahwests tairfahs aiseet us Franziju. No Turzijas: walst daku pahrmelletaji tilchoht ezejti. No Amerikas: Brasiliija wehrgu aifwabbinafchana. No Welskas: pahr dumpofchanahs. No Sibnas: Ameritaneeschu laufchanahs ar Koreaneeschem.

Jaunatahs sinna. Dsimfchanas deena. Wehl kahds wahrs bislapam Ullmann par peemianu. Es tas Kungs, taws Deewos, esmu weens stipris un dusmigs Deewos, las tehwi grehlu peemelle pee behrneem, libds trescham un zettortam augumam. Seemas preeli klapt. Smeellu stahstini. Grammatu sinna.

Feelikkumâ. Grehlu dubids. Ahtrs wahrs. Suhbugalla nedde-las peedsihwojumi. Sobbugalla fallami wahrdi.

Settschemmes sinna.

No Rihgas. Sahl jau pa awisehm runnaht, ka pee mums drihs buhshoht buhweht paleekamu Kreewu teateri. Un kapehz tab arri ne? Katrai tautai taf patihl wihs labbal sawâ wallodâ kahdas mahzibas dsirdeht, woi par laika-kawekli farunnatees. Kreewu klubba gaddâ deenâ no jauna pahr scho leetu fahlu-fchi runnaht un arri naudu falassihl. Isgahjuschâ fwehtdeenâ buhwkommissionone bijuse kohpâ wiffu norunnaht un spreedufchi, ka buhshoht teateri no balkeem buhweht, fur 1300 zilwekeem ruhmes un par to jau sanahlfuschu naudu raubsiht grunti nopirkt.

No Kursemmes. Latw. awises lassam, ka 24tâ August f. g. Leel-Gsseres pagastâ nodeggufchi kah-dai mahjai laidari un kalpu klehts tâ, ka nemas newarrejufchi fapraft, no ka ugguns iszehlees. Behz pahri neddetahm mahjas 14 gaddus wezza gannu meitene, kuhtri no rihta peezeldamees, draudejufe

ar atreebschanu, to zitti mahjas laudis nollaufsijschees un tâ schi leeta nahfufe teefas ismellefchana. Preefsch teefas meitene isteifufe, ka winna to uggumi tihschi peelaidufe. Winna weenreis jau rebsejufe ugguns-grehlu un tas effoht winnai til kohli patizzis, ka kahrojufehs atkal to rebseht. Kad nu tai deenâ fafklaitufehs us aitu, las netahwufehs no rubseem nodsiht, tab deggofchu ohgli nolikkufe pee laidara fleegsna. Bet kad ta isdsiffufe, tab zittu ohgli eelikkufe falmôs un tâ ugguns-grehls iszehlees. — Saimneekam un zitteem eedsihwotajeem fahde 700 rubklus leela.

No Leepajas. No turrenes 30tâ Oktober sinno tâ: Isgahjuschâ nakli, kahdu zettortidaku stundas pehz tam, kad weena rinda bij garram aisbraufufe, tiffa 140tâ werstie no Preekules tas dsel'zetta wakt-neeks no trim nepasihstameem zilwekeem noschauts un winna feewa gruhti eewainota.

No Pehterburgas. Pehterburga sawam leelam dibbinatajam par gohdu un pateizigu peemianu jo leelikli fataifahs nahkamâ gaddâ Winna, prohti Keisera Pehtera ta Leela, 200to dsimtdeenu fwehtihl. Pilsfehthas waldischana jau weenu sanahlfchanu tabehf noturrejufe un laikam wehl turrehs wairaf kahdas sanahlfchanas.

No Pehterburgas. Taggad atkal fahkoht dohmaht us to, Kaspijas juhru zaur israktu kanali saweenohht ar Nowas un Melno juhru. Kad jau til laimigi isdewees ar Suezes kanali, kapehz tab arri tē newarretu isdohtees? Jau zittureis leelais Pehteris us to dohmajis, bet tolail' kauschu un ammatneeku faprafchana til tahf nesneegufe, ka pee tahda darba

buhu warrejuschî fertees. Taggad tas zittadi. — Irr aprehkinajuschî, ka kanals buhtu jarohf 640 werstes garfch un kad 32,000 zilweki weenumehr pee ta strahdatu, tad — 200 darba-deenas us gadda rehkinohf, — to darbu pa 6 gaddeem warretu pa-beigt. — Wiss tas malfatu 81 millionus rublu, kas istaifa 19 millionus masaf, nekâ Suezes kanals malfaja.

No Kischinewas, Besarabija, rakta, ka 14tâ Oktober pullst. 3, 20 min. tur semmes-tribzeschana nomannita, kas nahuse no wallareem un gabjuse us seemeta ribteem. Laudis të atminnahs, ka jau 1802 gaddâ tai paschâ deenâ të semmes-tribzeschana bijuse, bet toreis 15 minutes pastahwejuse, mahjas fagahuse un leeli pluhdi bijuschî. Toreis laudis të sabaiditi, ka daschi no ta laika gaddus rehkina.

Ahrjemmes sianas.

No Chstreikijas. Awises zittâs mallâs newarr beigt brihnitees pahr to, ka Beists no ta augsta walsts ammata atstahjees. Englandeeschî fallâ, ka Beists tadeht atstahjees, ka Chstreikijas tautas — til ne Wahzeeschî, effohf dohmajuschas, ka winsch ar Wahz keiseru Salzburgâ farunnadamees, laikam ar to effohf norunnajis, lai zitta Wahzsemme nahf Chstreikijas Wahzeescheem palihgâ, zittahm tejenes tautahm preffi atturretees. — Kaut nu Beists irr prohjam, tomehr Tschekem zaur to nelahds labbums, jo teem atfazzihis, ka pehz winnu gribbeschanas netilfchoht wis darrihis. — Saunam ministeru preefschneekam Kellerspergim arr ne ka ne-isdohdahs zittus ministeris sadabbuht. Tad nu kibbelem un fajuschanaï wehl nelahds gals naw redsams. Tscheki nedohma të faderrecht, të keisers pagehr un keisers attal nedarra pehz winnu prahta. — Grabs Beists aiseefchoht us Englanth par wehstneeku preefsch Chstreikijas.

No Minchenes, rakta, ka tur tas tizzibas sribbis paleekoht arween niknals. Erzbislapas tapat preesterus të zittus, kas pahwesta nemaldibas hausli nepeenehmuschî, no basnizas ischekhris, taggad ar farween palihgeem lohti dusmojahs us laizigo waldischanu, ka ta winnam pee schâ darba ar sawu spehlu nepalihds, bet ka wehl tohs ischekirtohs aisstahw un teem wiffas teefas noweble. Bislapa draugi un palihgi winnam usstahwoht, lai jau taggad winsch sawu karru ar waldischanu eefahloht un lai no wiffahim kanzelem leekoht nolassihf to, kas winnam prett waldischanu jafakta pahwesta wahrdâ. — Rahds preesteris Anton Bernard wahrdâ, lo erzbislapas no basnizas ischekhris, bij pilnâ mahzitaja ammata apgehrbâ us kanzeli kaphis, sawas draudses behrneem israhbihf, zil netaisni ar to ischekirschanu winnam darrihis, tad diwi erzbislapa draugi basnizâ winnam prett nostahjuschees un fleeguschî: „Semme no kanzeles, melkulis! semme, nelectis!“ Schohs nu preesteris pee sohda-teefas apsuhdsejis un teefahm pahr teem jaspreefch, ja Bernardu par preesteri atstihf.

Zittâs weetas garrigneeki laudis ar sawadu spihf speefchoht pahwestam pallausihf. Tâ jau Brambergâ laudis scheklojahs, ka turrenes Rohmeeschu garrigneeki bitts-krehflâ waldischanas liffumus nebehdigi ismehdoht un winnu gimnastiju neewajohf, tapehz, ka gimnastumâ tahbi fohlotaji, kas nemaldibas hausli nepeenehmuschî. Nefenn kahda atrahne bes grehlu atlaischanas no bitts krehfla atrahdita, tadeht, ka winna, us preesteru wajaschanu, bij isteikuse, ka winnas wezzakais dehlinfch schzis gimnastuma fohblâ eet. Preefsch pahri neddelahm, kahds schâ gimnastuma fohblneeks professoreem melbejis, ka schim jaejohf no fohblas prohjam, jo zittadi winna wezzakee tilfchoht no basnizas ischekirti. Tapat wehl zits, kas jau augstafajâ Klasse schâ fohblâ mahzjahs, us wezzatu wehleschanohs, tahdas paschas kibbeles deht atstahjahs, — lai gan tam til libhs leeldeenu ween wehl bij jamahzahs.

No Franzijas. Frantschi wehl arween darbojahs to wainu, ka winni uswarreti, krait zits zittam wirfû un wai nu pateefus jeb isdohmatus noslehpumus zeff gaismâ, ar lo fewi jo wairat taisno un zittus apwaino. Schê til weenu tahdu taisnoschanohs peeminnesim, to wezzais Tjehrs effohf islahdis un të winsch fallâ, ka pameera laikâ Bismarks effohf gribbejis meeru derrecht ar to sinu, ka lai Frantschi Wahzsemmei malfajohf 2 milliardes franku un lai atdohdoht Elsafi. Tad nu Mezzi un Lotriau buhtu paschi warrejuschî paturrecht, — lo tal wehlfarr pasaudejuschî. Winsch pahr to tad effohf farunnajees ar Sawr lungu un generali Dikroh; bet generalis Dikroh tam stihwi prett stahwejis un ar skaissteem wahrdem të to par nepeeneemmamu israhbihis, ka wajadsejis të palift, — kaut gan winsch — Tjehrs — to labpraht buhtu peenehmis, jau të paredsedams, ka pahzal wehl leelatu schahdi zeetifchoht. Sinnams, laudihm to ne-effohf sinnamu darrijuschî, kahdâ wihfê meers peedahwahs un t. pr. Taggad, kad wiss effohf pahrgahjis un kad dauds sibwatu meera-derreschanu wajadsejis peenemt un fur teem ta laika gudrineefem (no 4tâ Septbr.) wajagohf atbildeht par saweem darbeem, taggad gan warroht praflifht: tapehz to reis to peedahwatu meeru us tahdu wihfi nepeenehmuschî?

Frantscheem wehl leela kibbele, ka newarroht atrast tahdu wihru, kas buhtu derrigs us Berlin subtiht par Franzijas wehstneeku. Winni us to gribb sadabbuht dikti mahzitu un gudru wihru, prohft, kas wahzihf mahf runnahf un kas smalli zauri sinu to wallodu un wiffas karrâ un waldischanas buhschanas labbi mahzihis, kas wiffu prohft redseht wiffu saprast un kas arri irr wihrs ar flawetu wahrdâ un t. pr. Woi tad wiffâ Franzijâ tahds wihrs nebuhs atrohdam?

— Us Frantschu wehleschanohs, nefenn Wahzu karrâ-pulki attal isgahja no 6 Frantschu gubernjahim ahra, ar tahdu norunnu, ka Frantscheem arr wehl

naw brihw famos karra-pulfus tur eelift, kamehr winni to zettortu pufs milliardi karra-flahdes wehl naw nomalfajufchi, tas irr: til ilgi tahm gubernijahm japaleef fwabbadahm un Frantscheem til ween saldatur tur brihw turreht, zil preefch apfargafchanas wajaga. Bet ko Frantschi pah norunnu behdajufchi, — winni tuhlin fawu karra-spehku falikufchi wiffur papilnam. Atà November kahda dselsu-zetta rinda ar aiseedama Wahzeefchu karra spehka pulku eebraufufe Dischong pilssehtà. Kad ta rinda us kahdahm stundahm tepat palikufufe, tad Wahzu saldati gribbejufchi pilssehtu apflattih. Bet til ko pilssehtas gubernators to sinnaht dabbujis, tas 800 Frantschu saldatus aisfuhthijs pee bahmufcha, lai tee tur paleef til ilgi, kamehr Wahzeefchi aisbrauz un lai tohs nelaisch ne tur pa pilssehtu apfahrt staigah. Sinnams, ka Wahzeefcheem bij japaklaufa. Bet jau ohtrà rihthà Frantschu ahrihu buhfehanu ministeris dabbujis no Bruhfechu generala Manteuffela sinnu, zaur ko tas pagehr, ka lai Frantschu saldati tuhlin aiseet prohjam no Dischong pilssehtas. Ministeris to sinnoja presidentam Tjehram un tas pawehleja, ka lai saldati no Dischongas tuhlin eetoh prohjam us Schalongu. — Nebuhthu aisfufufchi Wahzeefchus, tad jau gan fchee arr neluhfotu us to, ka Frantschi norunnai bij pretti darrijufchi.

No Rohmas sinno, ka pahwests fataifotees no Rohmas prohjam eet un apmestees Franzija us dsihwi. Kurrà pilssehtà, tas wehl naw sinnams. — Nefenn wehl Staliju bij apgahdajis ar biskapeem, — wairat kà 50 eezehlis wajadfigàs weetas, kas neweens ne-effohht tahdi, kà Stalija pagehr.

No Turzijas. Turku waldischana taggad fanehmufehs fawà walste us preefchu labbatu taisnibu gahdah un teem nepildameem plehsigeem Paschahm us naggeem raudsiht. Wiffi general-gubernatori, kas pah aprinkeem waldisja un itt kà paschi ihstee wal dineeki, darrija paschi pehz fawa labba prahta, tee wiffi taggad sem usraudsihchanas. Wiffu walste eedallifchoht peežs leelòs apgabbalòs, tà, ka diwi fehahdi aprinki buhschoht Siropas Turzija un trihs Mas-Afija. Katrà fehahdà apgabbalà trihs jauni walste-padohmneeku teefas lungi apfahrt reisohs un fcheem nu no to aprinku eedfihwotajeem ja-isklaufa wiffas winnu wehleschanahs un gaudofchanahs, wiffas winnu fuhdsibas prett to Paschu un winna palihgeem. Bet lai nu fchee fuhdsibu fanehmeji neuhthu tahdi, kas prett teefu un taisnibu arr fuhdsfetaju jeb apfuhdsetu gribb aisstahweht, tad teem naw wis brihw wiffaem trim reisà zekà dohtees, bet weenam ais ohtra. Tahdà wihse katrà aprinki walste buhschana trihs reij par gaddu un ifkatru reij no zitta usrauga tits pahrmelleta un us tahdu wihsi fchee trihs atkal zits zitta darrifchanas ismeklehs, woi bijufchas taisnas, — tas irr: tee weens no ohtra fargafees. — Tahs lihds fchim pastrahdats blehdibas ihpaschi us to eezelta kommissionone is-

mekleschoht bes kahdas fehloschanas. Tà taggad stahsta awifchu sinnas un buhtu gan wehlejams, ka Turzija til tahd buhtu atmohdufehs.

No Amerikas. Is Brasilijas keisera walste taggad allafchin kahdas sinnas nahf un tahs wiffas runna pah to jauno notiffumu, prohti, pah wehrgu afswabbinafchanu. Senata teefà til 4 lungi bijufchi fchim jaunam liffumum pretti, bet 33 lungi to aisstahwejufchi. Ta prinzeffe, kas taggad wal dineeze til ilgi, kamehr keiseri paschi pa zittahm pasaules mallahm apfahrt reiso, fcho jauno liffumu tuhlin apstiprinaja un tas tillà pa wiffahm awifchem isfludinahts. Liffums nepaweht wis wiffus wehrgus tuhlin atlaiht par brihweem — to effohht kahdi pufsoht' milliona, — bet to brihwlaifchanu eedalla 3 daktàs. 1mà daktà nosazihth, ka wiffi behri, kas no wehrofenem peedfimt, tuhlin irr brihwi; 2trà daktà wiffi walste paschai peederrigi wehrgi arr tuhlin paleef fwabbadi, bet ta trescha daktà pehz ihpaschahm nosazifchanahm pamasitim arri tits pee fwabbadibas. Salka, ka pirmai un ohtrai daktai bijufchi dauj prettineeki un prohti tee masakee, nemahzitee semmturri, — kas famos wehrgus negribbeja pasaudeht; tomehr tee prahtigakee un mahzitee uswarrejufchi. Salka arr, ka tè tapehz ne kahdas kibbeles wis nestahschotees zekà, weentahrt tadeht, ka fchi hrihwlaifchana ne effohht ne kahda usspeesta un ohtrahri, ka winneem, ihpaschi teem apgaismotakeem, effohht leels fauns no Englandeescheem, kas jau daschu wehrgu fuggi zekà winneem atnehmufchi. — Tahda melnas-ahdas nihdeschana, kà Seemet-Amerikà, pee winneem newarohht iszeltees, tapehz, ka Brasilijas eedfihwotaji jau pa leelakai daktai effohht melni woi pufsmelni zilweli.

No Mexikas. Ta dumpofchanahs, pah ko fawà 44tà Ari. sinnojams, naw wis palikufufe us weetas, bet tablak gahjufe. Dumpineeki pehz fawa ammata liffumeem bij telegrafu samaitajufchi, ka newarreja sinnas laist. Dumpis zelts prett Suarezu un pahris winna prettineeku, daufootes pa masafahm pilssehtinahm apfahrt, laudis muffinadami no Suarezu attrist un generali Diaz par presidenti peenemt, — bet lihds fchim dumpineekeem wehl ne ka ne-effohl isdeweess.

No Sihnäs. Kahds Missionars no Hongkong pilssehtas rafstijis tà: Atà Suni mehst tè dabbujam pirmo telegrafu; bet ta pirma sinna nebij wis lahga, jo ta stahstija, ka Parihse isphofstias tahdas flaitstas pillis un flaitst nammi un ka to ne-effohht wis darrijufchi seemela semmju plehsfonas — kà tee mehds teift, — bet Frantschi paschi. — Gahja un nahza arri labbas sinnas. Weena aisgahja par apfweizinafchanu Englandes fehnineenei, us ko tuhlin atbilde atnahza. Arri us Nujortu andeles beedribai apfweizinafchana tillà fuhthita. Behdigi arr fchejenes kattoli pahwestam us winna 25 gaddu ammata fwehtteem apfweizinafchanu aisfuhthija un winna fwehti-

ſchanu iſluhſahs, us lo tad arr azzumirkä, laikam neſinn pa zil ſintahm juhdſehm zaur uhdni, ta ſwehtifchana no juhras iſnahza us tizzigo galwahm. (Telegraſs eet zaur juhru, tadeht fakka, la no juhras nahza). Bet tahda telegraſa ſinna irr dahrga, jo par 20 wahrdeem jamakka 32 dollari! — Laikam juhs Giropä jau ſinnat, la Amerikaneeſchi gahjuſchi us Korea fallu, tur laudihm gohdu mahziht. Winni no falleneekeem pagehr, la teem buhs ſweſchineekus arr eelaiſt ſawä ſemme un gahdaht, la lai warras-darbi nenoteek pee juhras-brauzjeem, ſam lahdu reiſ pee wiinu fallas luggis bohjä eet. Ka ar labbu të nelo newarr isdarriht, to jau eepreeſch ſinnoja un Koreaneeſchi paſchi to jau iſfazzijufchi tai rakſtä, lo admiralam Rogeram laidufchi. Tur bijis laffams: „Muhſu laudis jau 1000 gaddus iſtiffuſchi ar ſawu paſchu gudribu un mums nelahdas zittas newaijaga. Mehſ ne-aisteekam nelahdu zittu tautu, tadeht juhs aisteelat muhs? Muhſu ſemme irr wiſſtablakä rihteni un juhs wiſſtablakös walfardös, kapeh; juhs til daud; 1000 juhdſes pah; juhru brauzat ſchurp? Woi juhs wehl mellejat to bohjä gahjuſchu luggi? La lugga laudis bij juhras-laupitaji un ſlepkawas, tadeht tikka ar nahwi ſohditi; woi juhs tiſhlojat peh; muhſu ſemmes, jeb gribbat ar mums draudſetees? Tas nenotiks wiſ!“ Koreaneeſchi ir ſchoreiſ turrejahs Amerikaneeſcheem pretti, bet 10tä un 11tä Juni Amerikaneeſchi peežas ſtanſtes ar ſturmi usnehma, 680 wiſtri prett 6000 eenaidneekem laudamees. To tee darrija tapeh; la Koreaneeſchi par ſawu padarritu ſaunumu negribbeja padohſchanu luhgt. — — Lai nu lä eet, tomehr arri ſchai ſemme waijag atwehrtrees preeſch balteem zilwekeem.“

Jaunatahs ſinnaſ.

No Berlineſ, 4. (16.) Nowbr. No Rujortas ſinno, ta Kreewijas larra-luggi tur aibrautufchi, ſam lihd; atreiſojs Leelfirſs Aleſei Aleſandrowiſch.

No Wiſnes, 4. (16.) Nowbr. Eë gan drih; netizz, ta ſaronam v. Keſlerſpergim iſdohſchotees jaunus miniſteruſ ſadabbuht.

Dſimſchanas deena.

Jau ſchogad' uſ ſloklas ſawenti — Mai mehneſi — mehſ tikkam zaur ſawentei paſuhtitu rakſtu no Bahnuſch muſſſchſas (Smilteneſ dr. Wiſſem.) zeen. Behrens leelkungu gauſchi eepreezinati, ſas uſ to, la no ta laika, lamehr Smilteneſ. pils un baſniza irr buhwetas, nu jau 500 gaddi pagahjuſchi, minnetai draudſei uſ winnaſ 500to dſimſchanasdeenu par peemianu ſchlinkojoht 3 tuhltſoſch r. f. lä grunſkapitali preeſch jauneetaiſamas draudſemeitu ſloklas. Schai meituſlohlai lai nahloht, — kad patte draudſe preeſch tam waijadſigu nammu uſjeht, — ſcha kapitala intrefſes (150 r. f.) par labbu. Tanni paſchä rakſtä bij zeen. leelkunguſ peeminnejis, la jau ſemma ar tahm dohmahm effoht

lauſjees, lahdä wiſſe Latweeſcheem, lä ſawai brahtu tautai, pee labklahſchanas peektuht warretu palihdſeht un beidſoht atraddis, ſas Latweeſchu tautai pawiffam wehl truhtſtoht un nepeezeſchama leeta effoht, ja gribbiht mahzita un apgaſmota buht, prohti ſeeweſchu ſlohloſchana. So mahtes azzis effoht tahs pirmahs, kurräs behrens luhlojahs; mahtes darriſchanahs ar behrnu ta pirma ſlohla, ſur behrnam wiſſas laimes grunte un pamats teekoht likta; mahtes mahzibas un rahſchanas behrnam effoht neween tahs mihtakahs un ſaldakahs, bet arri tahs paſtahwigakahs, ſas winna mihtä un beſwainiga ſirſnina dſikki un neiſdſehſchami tä eepreeſchotees, la peh;deenäs gandrih; ne lahdä wiſſe wairs ne iſnihzinah; newarroht; jo lahdä mah;e, tahdi behrnini. Til pat ſwarriga ta leeta effoht, kad arr uſ paſchu wezzaku, ſeewas un wiſtra ſadſihwi ſlattoetes: Wiſrs, ſas wai nu pagasta ſlohlu, wai draudſeswai arr kreisſlohlu zaur iſgahjis, effoht gaiſchs un ſaprahtigs zilweks; — ſeewa turpretti, lai gan arr daita un ſlaiſta peh; gihmja un auguma, tomehr tal arween til tahda „paſcha audſinata“ ween un tadeht pee ſchahdahm tahdahm mah;utizzibas blehnahm zeeti turrahs. Kad nu tahdeem lautineem laulibä lohpä ſagahjuſcheem Deews behrninaus preeſchirroht, wai tad lahd; brihnumſ, kad teh;wam prett tahdu mah;ti lahd;reis tas wahrds: „al zil tu wehl dumja effi!“ lä no nejauſchi iſſpruhloht un la behrens to noklauſjees, ſawu mah;ti, lo tam par wiſſeem zitteem nahlahs zeeniht, nu arr ſah; gahniht. 1mä Oktober; f. g. bij ſchim zeen. leelkungam dſimſchanas deena. Lai gan daudſeem ta weeta labbi patahlu, ihpaſchi maſeem ſlohlas behrneem lah;jahm aiſeet gruhti nah;tohs, tad tomehr paſchi maſinee uſmuddijahs un no ſaweem mihteeem wezzakeem pajuhgus apgah;ajuſchi, minnetä rihtä agri uſ Bahnuſcha muſſſchu aibrauzä, ſur jau diwi wiſtru lohri bij ſapulzejuſchees, ſcho leelkungu uſ winna dſimſchanas deenu ar ſawahm dſeeſmahm apſweizinaht. Ar wiſſeem ſlohlas behrneem lohpä bij watarak lä 50 dſeedataji ſapulzejuſchees, ſtarp teem daſchi no draudſes ammata preeſchneekem, ſas tai paſchä nobohmä bij atnah;luſchi.

Kad ſawas dſeeſminas bijahm nobſeedajuſchi, tad zeen. leelkunguſ iſnahza un pateidamees ar mums wiſſeem miht; apſweizinajahs. Tai paſchä brih;ti tikka minnetam leelkungam pateizibas un uſgohdaſchanas rakſts no Behſu kreis-ſemmes ſlohlas walbiſchanas par jau minnetu dahwanu paſneegts; un kad nu arri par to jauneetaiſamu meitu ſlohlu tikka runnah;ts, tad leelkunguſ mums wehl paſtahſtija, la wiſſch effoht, lai dahwinah;ts kapitalſ jo proh;jam leelaſ peeaugtu, — wehl 2000 r. f. ſtaht peelizzis un tä norakſtijis, la laträ gaddä grunſkapitalſ par 100 r. f. leelaſ paleekoht un intrefſes arr gadd' no gaddu par 5 r. ſudr. leelaſas peeaugſchoht, lo meitu ſlohlai par labbu warreſchoht iſbruhleht. Tä tad

irr minnetai floblai par labbu no zeen. Behrens leelunga 5000 r. f. dahwinati.

Mihli tautas brähli, zil mums wehl irr tahdu rohku, kas pee muhsu uffelschanas til labprahntigi un til baggatigi palihds?

Pehz tam tilka dseedataji mihli luhgti, wehl tahdu brijtinu pakawetees, kur us leelunga wesselibas tilka usderts un daschas farunnas draudsiigi lohpa turretas, stary kurrähm leelkungs peeminneja, ka ne-effoht wis us to jasklattahts, no kahdas kahrtas wai tautas katrs zehlees, bet wairaf us to, wai katris sawu no Deewa ustizzetu darbu peeklahjigi padarroht un sawu peenahkamu pee zilwezibas labklahschanas pareisi un freetni peepildoht.

Seeweefschu floblofchana mums irr nohtiga un nepezeefschama leeta; to redsam arr pee ta, ka fainneezes un meitu-mahtes pehz tahdas floblas, kur lihds ar sinnafechanahm rohlas darbu un fainneezibu arr mahzoht, melle un tehga, sawas mihlas meitinas schur tur jau wadda, bet ta, pehz ka kahro, ne kur neatrohd.

Bat laif rakstös wehl schi leeta mas wallodäs un pee apspreefechanas nahkufi. Bil atminnohs, tad til Kubbeles Ehrnest lungs par scho leetu „Balt. wehst.“ jauki rakstija un winnas waijadsibu peerahdija, par to winnam pateiziba nahkufi.

„Leelums nahf no masumina“ un teefcham, kad katris arr schai leeta sawu artawinu peeneffihis un lohpa famettifim, tad mums arr buhs, ja wehl ne-nelahds leelums, taf tomehr jau leelaks masuminsch.

D. D a m b e r g.

Wehl kahds wahrds bifkapam Ullmann par peeminnu.

Sau sawa 42trä Nri. effam stabstijufch par scho mihli, augstizeenijamu tehwu, ka winsch no schahs pafaules aifgahjis, bet taf wehl kahdu wahrdinu schè gribbejam peemineht par winna behrehm un ihpafchi par to, fo winsch muhsu tautai par labbu strahdajis.

Ullmann tehws jau Krimmulde par mahzitaju buhdams, eefahza fpehzigi par Latweefschu apgais-mofchanu un floblahm darbotees, kur farakstija daschas floblas-grahmatas, no kurrähm irr drikketa ta „Rehkinaschanäs mahziba“ lihds ar 201 rehkeninu tahpelitehm Latweefschu floblahm un floblmeistereem par labbu, 1831. Schinni grahmata isdewa pilnigas rehkenu mahzibas un ka grahmata derriga bijufe, to apleezina tas, ka ta jau fenn ispirkta. Par floblahm winsch jo tiffufchi ruhpejahs, pehzaf pats Widsemmes floblu preefschneeks buhdams. Behrnu mahzibu ferwifchi fefmedams, winsch farakstija ihpafchu ahbezi un wehla arr labbi leelu fakiffi, fo wehl laudis turr lohti mihlas un is tahm mahzajs. Wezzais tehws eefahka arr pafchu bihbeli istulkohht, to no winnas grunts-wallodahm pahp jaunu pahpzelidams un ar isklaidroschanahm pufchlodams, no ka sawa laika 1mo Mohsus grahmatu prohwes

deht jau lifka drikket. Kas nu ar tahm zittahm bihbeles dakkahm notizzis wehla, par to ne fo ne-sinnam, — jebfchu to laif gan tilka daudfinahts, ka ir kahdi zitti mahzitaji wezzam tehvam pee fcha darba palihdoht. Wehla, bihbeku beedribas preefschneeks buhdams, winsch isgahdaja, ka Latweefchi dabuja jaun-drikketu bihbeli ar fenn kahroteem rupjeem raksteem, un schahda kahrtä taggad bihbele jau pa 2 reis drikketa. Te flahht Ullmann tehws arr netaupija sawus fweedrüs un laiku, wiffa bihbekè teikumus pahrtahidams, ka tee ihsteni kriht pehz Latweefchu wallodas. — Bes ta wehl, kad 1846tä gadda Widsemmes Latweefcheem jaunu dseefmu grahmatu isdewa, Ullmann's bij tas, kas wairaf nelä wiffi zitti te flahht sawu laiku tehreja un sawu puhlinu te netaupija, lai ta buhtu tahda, ka laudis jau fenn to kahrojufchi. — Atkal pa to laiku, kad Widsemneefcheem nebij nekahdi laika-raksti nebj awifes, Ullmannis 6 gaddus no weetas isdewa masas grahmatinas gan driht if mehneschä weenu un tahs til malfaja 20 kap. par gaddu un tilka fauktas: „Sinna un stabsti par Deewa walstibas leetahm,“ — jebfchu gan grahmatinas nebij wis flaidri Deewa wahrdi, bet kristigi un jauki stabsti. Un kas tad it wiffus winna rakstus warr peeminneht un pee wahrda nofaukt, fo islaudis neween ihpafchi sawadäs grahmatinas, bet wehl awifes un daschös zittös laikarakstös, kas wiffi to leezina, ka Ullmann tehws sawa firdi bij apnehmees stipri un neapnildams strahdaht tuhwaatem par labbu, — kamehr wehl deena un kamehr wehl nebij peenahkufe ta nakts, kad wairs newarr strahdaht. To jau nemas te negribbam peemineht, fo Ullmannis strahdajis zittas wallodäs, kad deht tas arri bij pahstams, mihlehts un augsti zeenihis neween wiffa plafchä Kreewu walste, bet arri ahfsemmes, kur to daschas mahzitu kauschu beedribas eezehla par sawu beedru. Mihlestibu winsch fehja un mihlestibu winsch arri pfahwa, jo wiffur winna wahrds ar zeenifchanu un mihlestibu tilka minnehts. Bat pehdejös gaddös, kad jau pee meera dewahs, winsch sawai eemihletai Latweefchu tautai par peeminnu dahwinaja sawas „Kristigas dseefmas,“ fo weenä lohpa fakrahntas, 1868 g. lifka drikket, ar ihpafchu tahdu wirkrakstu: „Latweefchu tautai, lai arri driht aifgahjufchu wehl mihli peeminn, scho mihlestibas-dahwanu pafneeds wezs bifkaps Ullmann.“ Wehl sawas pehdejäs deenäs wezzais tehws puhlejahs Latweefchu wallodas wahrdnizi jeb wahrdu-grahmatu farakstidams, fo wis gattawu wehl nepeedfihwoja.

14tä Oktober pulksten 2 pehz pufsdweenas scho mihli tehwu us pehdejo duffu waddija. Bija us winna behrehm fapulzejufchees no tuhwenes un tablenes, gan augsti un semmi. Kad generalsuperintendents Christiani Luggafchu basniza lihka-runnu bij noturrejis un dseefma bij nodseedata, tad waddija us kapfehntu. Winna fahrkam paffaf gahja ais winna tuhwe-

Jeem fuhitti weetneeki no universitetes, no Mihgas pilssehtas; no Wallas magistrates un flohlahm, abbeem seminareem un leels pulks fauschu no pilssehtas un no semmehm. Ugguns-dseehseji gabja ar pikku-swezzehm un Latweeschu musihku beedribas to ar dseefmahm pawaddija kapsehtâ eelshâ. Pee kappâ wifspirmat runnaja universitetes rektors Dr. G. v. Dettingen paschas unwersitetes wahrâ un tad professors Dr. Harnals teologijas jeb Deewa-wahrdû mahzibas nodakkas wahrâ; pehz tam runnaja studentu beedribas Estonias wezzatajs students Budbergs, wissu akademijas mahzettu wahrâ, tad Mihgas pilssehtas wahrâ birgermeisters Gross un mahzitajs Walters no Krimmuldes, aisgabjuscha pirmas draudses wahrâ. Tad wehl mahzitajs Kauzmann no Odenpâh draudses pa iggauniski un Gulbenes mahzitajs Schilling pa latwiski firsnigas runnas noturreja. Pa starpahm dseedaja Wallas wihreeschu dseedataju beedriba un abbeju seminariju mahzetti.

Tâ tad atkal no muhsu widdus aisgabjis wihrs, kas sawâ garrâ muhschâ daudj strahdajis zilwezibai par labbu un furra peemina gan pastahwehs lihds wifswehlafahm pa-audsehm. — — rs.

Es tas Kungs, taws Deews, esmu weens stipris un dusmigs Deews, kas tehwu grehkus peemelle pee behrneem, lihds trescham un zettortam augumam.

Weenâ Dezember m. wakkarâ, 1699 gaddâ, sehdeja G. . . . Jeema dischlera leelajâ istabâ wiffa mahjas faine pee swezzes gaischuma, katram saws darbs rohtas, turklaht scho un to ptahpadami.

„Wai Martins jaw pahrnahzis no meldera?“ tâ prassija mahjas fainneeks, „tumsch jaw ahra, un pee meldera gan brandawihna wis netruhtst; bet man tas nemas nepatihk, ta kahds no mannas faines ar dsereschanu sawu skaidru prahtu (saprashanu) fajauz.“

„Peeminni til wilku, tē wilks arr sehtâ,“ atbildeja wezzaja meita pasmeedamees, un durwis atwehrahs, Martins eenahze istabâ, apgehrbees swehtdeenas drehbes.

Martins labbu wakkaru dewis, nonehme zeppuri un pakahre wadsi. „Nu Martin,“ prassija mahte, „tâ labbi gabje?“

„Netas, labbi!“ atbildeja Martins, „Franza dsirnawas nu irr gattawas, wif darbs padarrihts, un Franzis jaw laide dsirnawas eet, un turklaht apsohlija, tâ, to rihtâ samalschoht, to atdohschohht nabba-geem.“ „Nu Katri! warri taggad taifihht kafsas,“ tâ Wahrtins teize us wezzako mahfu, „lai Deews pasarga jauno ehku, un dohd jums mihligu dsihwi un schohtibu baudiht wiinas pajumtē. „Amen!“ atskanneja no krahfns stuhra. Tur sehdeja us sawas gultas ta 89 gaddus wezza Margreete, fainneeka mahte, kaut gan wiina gauschi retti ween usklaufija jaunu fauschu wallodas; jo wiina wifswairaf arween gulleja, jeb fluffinahm Deewu luhdse. „Amen!“ teiza wiina wehl weenreis, „Deewa meers lai mahjo jaunajâs dsirnawâs, tâpat tâ toreis, manna kappâ

dussehdama tehwa laifâ. Mahja nu irr atkal tâpat usbuhweta, tâ ta bij, pirms pasudduschais melderis to liffa lepni pahrtaiiht; taggad atkal tahdi paschi lohgi un istabas, tâ toreis bija, arri tas pats masais kambarihts, kurrâ manna nelaika mahte daschu nakti sehdeja pee mannas gultas wehrpdama un schuhpta dseefminas dseedadama; atkal spihd us durwim tee paschi mihti wahrdi, to mans tehws tur bij lizzis usrakstihht: (Dahw. dj. 37, 37.) Memm wehrâ to firdsflaidru, un usluhto to taifnu, jo tahdam wihram pehdigi labbi klahsees.“

„Kad es wakkar gabju jauno mahju apflattihht, speedehs man affaras azzis, kad nahza prahtâ pagahjuschi laifi. Nebij palikt neweenam balkam neds dehka gallinam, no ta, to wezzais Bûchlers buhwejis; jo tas nebuhtu Franzam, mihta Katri, bijis par laimi, kad juhs jaun'laulatee ee-eetu tur dsihwoht.“

„Selta memmin,“ atbildeja Katri, „tu jaw patte finni, ta es un Franzis wissu mahjasbuhweschanu un eerikteschanu atwehlejam tew, lai tu pawehletu wissu tâ taifihht un eerikteht, tâ tew patihk; bet man arween wehl nesaprohtams, pehz to tu to wissu tâ darriji, un pehz to no eefahkuma tew tâ nepatihkama bij ta dsirnawu pirtschana, jeb woi tad tu patte ne-essi tur peedsimmuse un sawas jaunibas deenas tur pawaddijuse? Bet luhdsama, mihta memmin, stahsti man taf, kas tas irr ar teem Bûchlera laudim?“

„Nu labbi,“ atbildeja wezza Margreete, „Lihse no Bûchlera dsimmuma pehdiga, irr taggad jaw fenn mirruse, un lai Deews dohd wiinas meefahm saldu duffu kappâ! Es jums gribbu stahstihht par wiinas tehwu, tehwa-tehwu (wezs-tehwu) un par wezs-tehwa-tehwu; bet ne wis tapehz, ta es gribbetu wiinaus juhsu azzis flittus parahdihht, bet tapehz, lai juhs mahzaites no winneem Deewa zettus taifni staigahht, — irr gan gauschi behdigs stikkis! — Lihses wezs-tehws bij sawas rohtas ar nenoseedsigahm affininim apfmehrejis, wiina dehs Kristaps ar netaisnu mantu, un Kristapa dehl Bastians, Lihses tehws, bij pee abahm leetahm lihds-sinnatneeks; un tē bij nu mehres pilns lihds mallahm, un wiina weeta naw wairs wirs semmes atrohdama. Wiffi trihs nomirre ahtrâ nahwē, un Lihje, kas bij ta pehdiga no Bûchlera dsimmuma un weeniga mantineeze wiffas netaisni fakrahtas mantas, dsihwoja gan ilgi, bet mas ween dabbuja baudiht labbas deenas, jo tas Kungs pats falka ar sawu mutti: „Es gribbu tohs tehwu grehkus peemelleht pee behrneem lihds trescham un zettortam augumam!“

Nu, tad usklaufait labbi un paturrait prahtâ, to jums stahstischi!

„Lihses wezs-tehwa-tehwa wahrds bij Madis, un winsch dsihwoja ilgi preeksch mannas pasaulē nahlschanas M. . . . aprinki L. grabja muishâ. Weenreis winsch teiza us weenu no saweem nahburgeem, tâpat tâ tas besdeewigs Ahabs us Nabotuz: „Pahrdohd man sawu wihna-falnu, tas man gel-

dehtu par aplohlu," Bet nabhurgs to negribbeja pahrdoht. Madis par to palikka dufmigs, isdohmaja eemesu un sahka netaisnigu subhsibu zelt prett fawu tuhwasu, (neatminnohs wairs, kahdas leetas pehz winsch subhseja) un to eelikka zeetumã. Pa to laiku grafja lungs taisijahs isbrautt no muischas, un peelohdinaja Madisam, scho zeetunneefu neaistitt, pirms winsch pats buhschoht pahnahzis mahja; bet netillam, besdeewigam eenaidneekam jaw nebij prahts meera, pirms fawu besdeewigu nodohmu bij isdarrijis. Ta winsch mellodams un netaisri apwehredams nedewe teefnescheem meera, pirms nabhurgs bij noteefahs pee nahwesstrahpes, ka to buhs pakahrt pee farratawahm, wahrnahm par barribu.

To nakti preefsch tam, kad newainigam bij jamirst, redseja Madis sapni, par kurre winnam wiffi matti zehlehs stahwu. Winsch redseja, itt ka buhtu pats jau nomirris un eetu us elli. Beenahzis pee elles wahrteem, eeraudsija paschu wellu, lubrejam zaur masu lohdsinu, kas bij wahrtds. Kad welns to eeraudsija, tad teiza: Di, woi reds kahds brihnums, woi te nenahl mans kalps Madis! Nu es tam dohschu fawu pelmitu algu. Schohs wahrtdus isrunnais, elles wahrti affrahga wakã ar leelu trohlni, un welns islehza ka kakkis, jatampa Madihsu pee krumtim, israhwe no winna firds labbu fajuju affinu, un no tahm kahdas pilles us augschu mesdams teiza: Tas irr preefsch tewis! Un attal kahdas pilles tapat us augschu mesdams: Tas irr preefsch tawa dehla Kristapar; un wehl trescho reis tapat us augschu mesdams: Tas irr preefsch tawa dehla dehla Bastiana! Kaut gan turklat leelas fahpes zeete, taf nespehja neko darriht; bij jazeesch. No rihta usmohdees winsch stahstija scho sapni fawai seewai, kas par to gauschi isbihjusees sahka ar affarahm Madihsu lubgt, lai jel apdohmajahs no Deewa puffes, un neisleij nenoseefsigas affinis, un lai nekrauj us ferwi un saweem behrneem tihschã prahã Deewa lahstus un sohdbu; bet wihrs negribbeja, tapat ka Pilatus, fawas seewas luhgschanu palkausiht, bet gahja teefnescheem wirja, ka tiltu pee newainiga nabhurga nahwessohds peepildihst (isdarrihst). Kad nu beswainas noteefatais jaw bij appafsch farratawahm, un walgs jau apliktis ap kaku, tad peegahja pee to Madis, un kluffinam tam pee ausi fazzija: "Woi nu redsi, Mittel, nu gan laikam wihnafalns paliks lehtats!" Schohs wahrtdus nelaintigais dsirdejis, fahza gauschi raudabt, un fawas rohkas us debbest pazeldams teiza: "At tu besdeewiga un netaisna raddiba, to tew buhs sinnahst, ka driht buhs tew Deewam atbilde jadohd, pehz to tu manni netaisni apsubhseji un liki noteefahst, nahwe eegrubst, mannu seewu par atrahni, un mannus majus behrninus par bahrnecem padarridams. — Madis Fuchler! Pirms wehl rihta deena ausihst, fantschu tewi preefsch Deewa sohda trehsta atbildi doht par tawu besdeewigu darbu." Schohs wahrtdus pabeiguscham bende

to nogrubde no streppehm, un winsch islaide fawu dwehsefi.

(Us preefschu wehl.)

Seemas preefi klast.

Nahzi, brahli, luhlotees,
Kas laula notizzis;
Es negribbu joblotees,
Sneegs schonatt irr snidss!
Balti lauti, plawas arr,
Aufftums zeltahs kahjas;
Dabba ferwin gultu darr',
Kur schi nu eeltahjabs.
Wassras preefi proham jau,
Muddens preefi arri;
Brahli, seemas preefi nu
Stahw tur pirmat arri! —

S. Gr—ed.—l.

Smecklu stahstinni.

Attal us schenka durwihm redsu rakstu listu: "Ed tohp luhgts tublit maffahst, to tehre" — eefauzahs schelkina mihtotajs garram eedams. — Tahda jauna buhschana til schenkerim irr par stahdi, jo es pats gribbeju schenki eet, kahdu tscharku eespehrt; bet taggad sinnams wairs tur neeefchu. G. F. S.

A. Klau! kahda tam rupja balss! B. Waj tas kahds brihnums, winsch taf pats rupisch teh winsch! G. F. S.

D. Kamdehl lagsdigalla til Maija ween dseeb? E. Waj tu tad nebuht nesinni, ka wiffi seedu laika labprahst fawas mihlestitbas dseefmas dseeb! G. F. S.

Grahmatu sinna.

Palihgs pee behrnu mahzichanas eefsch sw. kristgas tizjibas mahzibahm jeb zeu. Deewa-kalpa Mahrtina Luttera majais kakkismis, ar jautaschanuhm, atbildeschanahm, dauds peelikteem biheles perscheem, stahsteem un garrigahm dseefmahm istaidrohts. Geseeta grahmatina maffa 35 l. f. Deepaja, drikkchts pee Gottl. D. Meyer. 1871.

Schi no zeeniga Allojas mahzitaja faralstita grahmata ar fawu wirkrastu patti slaidri isteiz, ar kahdu nodohmu nahst pee saweem lassitajeem un kahdu galla mehrki gribb yanahst. Zit ihfa laika ar winnu effam warrejuschi eepaschtees, mums isleekahs, ka winna turr un peepilda, to apshla, prohti ka irr it derrigs palihgs pee behrnu-mahzichanas eefsch sw. kristgas tizjibas mahzibahm pehz Mahrtina Luttera kakkisma. Kas pats behrnus mahzjis, tas sinnahs, zil ta leela skunste, slaidri jautahst, ka no behrneem warr isdabbuht slaidru atbildi. Zeeniga Allojas mahzitaja "Palihgs" jauta slaidri un saprohtami un dohd weegli faprotamas un paturramas atbildes. Un ta tad irr muhsu wehlefschanahs, lai schis "Palihgs" atrastu dauds draugus starp muhsu behrnu-mahzitajeem stohlãs un mahjas.

R. A.

Schi grahmata dabbujama arri Ribga Ernst Plates l. driktu-namuna.

Sibbl 5. November pee Ribgas atrastuschti 2560 fuggi un atgahjuschi 2401 fuggi.

Atbildebams redaktehrs: A. Leitan.

Skuldinofchonas.

Kahdi 25 strahdneeki warr labbu peknu us ligaku laiku pee mallas jirščanas dabduš Paltemal muiščā, Sigguldes draudš. Japeeteizahs turpat pee meščā-lunga. 3

Skohlmeisteri,

Ias Raunas Jaunamuiščā tušlīt grībdeu us-
nemt pagasta-skohlmeistera ammatu, laj Peekt-
deenā, tanni 19. Nowemberi šč. g., pullstien 10ds
no rihta pašči ar fawahm leejibahm atnaht pee
mannis. Šhinni skohlā arri Wahžu un Kreiwu
wallobas mahjamas. Gotthard Bierhoff,
Raunas draudšes mahjitajs.

Strahdneeki,

itt ihpašči meitas, teel preešč linnu-wehrpša-
mas maščina Keengeraggā melletas un winnaht
labba lohne peedahwaia. Japeemeldejahs tur-
pat fabriki. 1

Buisis, lam luste grahmatu-ščejša ammatu
mahjitees, warr meldeetes pee C. Berensbach,
leelā Bistap-eelā N 4.

Cewehrojams!

Wisseem, lam tas sannaht wajjadšigs, teel žaur
ščo sannahts darrihts, la Mengeku (Barnikau)
pogasta waldischanas darriščanas us preešču
titkai.

pirndeenas

preešč pufšdeenās no pullstien 8-12 westas tiks
un tapežs tahdus, lam ščē laut labba wajjadšiba
buhtu, peeminnetās deenas un laika ween pagasta
mahjā peenems.

Mengeli, tai 28. Oktober 1871. 2

Par sinnu.

La lihš šchim Suworow-eelā 21mā nummurā
turteta mahjās-weeta „Šheklis“ irr taggad no
jauna pahraistia un us wisslabbawo preešč žekā-
wihreem eristeta. Tadeht teel žaur ščo wisseem
us Rihgu draudbameem semneekem, kas mihle
flahru buščānu preešč fewis un drohšču pee-
litščānu preešč fawahm mantahm, tas sannahts
darrihts.

Weena muišča

Rihgās kreist ar 200 puhra-weetu thruma, 200
puhra-weetu plawu un 138 puhra-weetu gannibu,
teel ar pilnigu inventarijumu, kā: 50 flauzamaht
gohwim, 8 darba sirgeem, 1 kullamu maščinu un
wissahm pee semmes apstrahdāščanas wajjadšigahm
leetaht, fawada cemešla deht us 21 gabdeem isren-
teta. Luwalas sūnas dabdujamas pee grun-
neka N. Schwalbe, Blohsing mahjā sem Pal-
temal muiščas, Sigguldes basnizās draudš. 2

Ahbašču mahjitaja muišča, 2 juhdšes no Rihgas,
ar 21 puhr.-w. semmes, 65 puhr.-w. plawas un 14
flauzamaht gohwim, no Jurgeem irr us renti is-
dohdama. Kam labbas attešates, par to warr pee-
teiltēs pee mahjitaja muiščas waldischanas.

No nahlošceem Jurgeem 1872 weena krohna
mahjās rekte

Kursemmē, Bauflas aprinki, tohp pahrdohša. —
Pirzeji lai peemelbahs pee Thomas muiščas pa-
gasta teefas Kursemmē.

Spreshstin- un Keegel-muiščā, Wal-
meeras aprinki, Rubbenes draudš, teel
semneeku mahjās pahrdohšas. Kas grībdeu pirti,
lai lihš 20lu Nowember peeteizahs Pophsemu
muiščā. 2

Weena mahjā Pehsterburgas Ahrihga, Alek-
sander-eelā N 60, ar jaunu ehrehtgē, ščhtas-
ruhmi un dahrsinu teel pahrdohša. Slawbrakas
sūnas isdohs turpat.

No jensures atwešlehts. Rihgā, 5. Nowember 1871.

S i n n a.

Reween Wahjsemnē, bei arri paščā Englandē atrohahs tahbi blehšči, las us fawu sliktu
prezzi wiršū sitt to stempeli, labba irr teem fenn isflaweteem un pašihstameem fabrikanteem, žaur
to tad dahšs zilweks arri muhšu semmes gabbalā teel apmahnehts. Lai nu tahdas blehmas wairē
newarretu idbarriht, esmu ar weenu no teem wezzateem un wissu-wairal isflaweteem Englandes
fabrikanteem Šheffield pilsčhtā notaišijis tahdu kontrakti, la winnam buhs us wissahm preešč
mannas gruntigas Englišču magasihnes apstelletahm leetaht mannu, žaur kontrakti weenigi man
peederriģu sibi jeb stempeli wiršū sht. Šči sūme tā isstatahs:

Par wissu to prezji, us kuru šchabda sūme atrohama, warru apgalwoht, la ta ihsteni labba us
teizama; pirzeji šchāra jauna prezjes palā atraddehs ščo sinnu ar mannas rohlas apasščrastu.

*J. Redlich,
Riga & Sheffield*

No 7 rubl. eesahloht irr dabdujami itt labbi
fudraba žilinder-pullstieni, fudraba enkura-pullstieni
ar dubbultahm kapelehm us 13 almineem par
13 rubl. un seenas-pullstieni no 1 1/2 rubl. eesah-
loht, ar sittamo 3 rubl. leelā pullā an ar ap-
galwoščānu tai pullstenu-bohdē leelā Pils-eelā
N 20.

Eabs pullstenu-taištaju palihgs atrohē darbu
par labbu algu leelā Pils-eelā N 20, pee pull-
stenu-taištaja meistera N. Berg.

Pichlawa

bohmwillas, deegu, dsiju un
wattes-pakkambari,

kuru taggad irr eesč tahs ščehērs-eelas aiš raš-
tusča, to fawz par majo Jaun-eelu, tanni
nammā, kur N 5 us bohdes durwihm šchib, pah-
dohd deegu taggad wehž to semmato fabrika turgus
un malka neballinati deegi par wešelu palku
N 20 til 6 rub., N 24 til 6 rub. 30 kap., N 30
til 6 rub. 70 kap., N 36 til 7 rub. 10 kap., N 40
til 7 rub. 30 kap. Pirzeji warr drohšči buht,
la dsiju slazinaschana, nummuru pahrmihščāna
un swaru nolnappinaschana nenoteel.

Rihgā, Nowember mehnesi, 1871. 3

Hollandešču un Kornenburgas

lohpu-pulweri

ar mahjibu la žabruble irr titkai dabdujami pee
Wilkuma Wetterich,
pee Pehtera basnizās N 2.

Wissu-smallatohs

Woskawas komfektu miltus

tāpat pa leelahm partejahm, kā arri pa weenam
malkam un pa pohdeem pahrdohd tai miltu-maga-
šhne pee

N. H. Borchert,
netaht no Pehtera basnizās.

**N. N. Putilowa un beedra
jannā forku-fabriki**

pahrdohd wissadas sortes forku, kā arri preešču
malku. Apstelleschānas peenem minnetā fabrikē
Pehsterburgas Ahrihga, Karlinaš-eelā N 32 un
paščā pilsčhtā manā dohdē Kalku- un Slahnu-
eelu sūhri.

Walmeerā pee pullstien-taištaja Peteršona
flaweres pahrdohdamas. 2

Par lehtato turgu!

**J. F. Wunderlich
šchampanera, un wihna-
pagrabā,**

Pehsterburgas Ahrihga, Kalei- un Kalku-eelu
sūhri N 44.

Wisseem lungrem un andelmanneem daru sin-
nomu, la es jau diwi gabdus šchampanera- un
wihna-pagrabu fawā mahjā esmu cetaišjis un
lauris pee mannis par lehtato turgu warr dabduht
šchampaneri no 50 kap. lihš 1 rub.
75 kap. par puddeli, la arri wissadas sor-
tes wihna, ruma, konjaka, portera,
dschindsallu, limonadi un wehl žit-
tabus dšehrenus. 2

Whdens-glahse

(uhdens-kristals), wissulehtalais un labbalais pa-
lihgs pee wešču masgāščanas mahjās wirtschastēs
druhšejams, bes šcepes, irr dabdujams apteeku
un pehrwu bohde pee

Alfred Busch (papr. šach),
netaht no rahtusča. 3

Bohdē, kur šakhs us durwihm,
Šešč-Rihgā, Kalku-eelā N 1, darra
sinnamu, la tur warr dabduht wif-
fadas lampas preešč petroleuma un ligroang un
arri to elji; tur ar irr dabdujamas žittas prez-
jes, kā šapēja, žulkurs, teħja un wissadas pehr-
wes par lehtu malku un ar ritigu swarru.
G. Braun. 2

Latweešču teatera israhdiščāna.

(Latweešču beedribas nammā.)
Swehtdeeu, 7ta Nowember 1871.

Revidents.

Sohtu-lugga 5 žehleendš no N. Gogoka, Latw.
no S. Allanān.
Malka par ee-eeschānu: la arweenu. Program-
mas pee kastes dabdujamas.
Česahlums pullstien 8 walkarā.
Rihg. Latw. labd. beedr. komiteja.

Swehtdeenās walkarā Pils-eelā
raibš wahgu-dekš pasuobis. Čoh-
digs atraddehs teel lihš, prest
labbu atraddeja algu to nohdē leelā Pils-
eelā N 16 pee kutschera Jauna.

Grehku dubtòs.

(Par mahjibu teem, lam fweeschumà ja-eet.)
(Statt. N° 33.)

„Warreet dauds fo eedohmatees,“ dalters us Ahd-minna fazzija, „tomehr schis stikkis warr buht gan tà notizzis.“

„Warr buht gan?! Tè netrubht ne tif dauds, fà mels ais nagga, bet tam jatanam neisdohfees. — Nujorka man pasihstama.“

„Wai tad par scha feewischta glabbeju taifatees?“ dalters teiza.

„Sinnams, nu, fungi, Suhz jau arri!“

„Kaut sinnatu, wai tas man peekriht. Schi jau-nekli, warr buht, negribb, fà winnu glabbi,“ dalters fazzija.

„Nedohmajeet jel no feeweefcheem tif flitti, dalters kungs. Gohdiga meita, tas wiltneeka naggòs, katram pateiffes, fà winnu ispesti.“

„Beidsamais prakosts winsch irr!“ kapteins peepeschi eefauzahs. Es winnu labbi pasihstu, winnu fauz par Dschim Fultonu, winsch wiffu-niknais feewischku paweddeis wirs semmes.“

„Kà tad Suhz sinneet, fà to fwehru par Dschim Fultonu fauz? Grahmatà stahw Dschims ween rakstihz, un Dschimu ja'i pulla.“

„Pasihstu winna rohlas rakstu — Fultons man-nim dauds reis par eemalfatu naudu fwitanzes rakstijis. Man pascham ta leelala waina; jo es stahstiju winnam, fà Older Kosi mihleju, stahstiju arri, fur' winna dsihwo. Efsu tihrais lohps, fà fweeschneekam wiffu fawu firdi atwehru.“

Wazzais Ahdminnis Ahmuru patihkami usfattedams teiza: „Kaptein eijta ar winnu us duntscheem!“

„Tas teefa, to darrischu,“ Ahmurs dusmigi eefauzahs.

„Nu tad reisosim,“ Ahdminnis teiza, „es us Nujorku, Suhz us Schicago pilssehtu.“

„Bet Suhz jau Fultona nemaš nepasihsteet,“ dalters Ahdminnam teiza.

„Warr buht, fà pasihstu gan,“ Ahdminnis pamasam atbildeja, „un tam, fàs labbu darriht gribb, nahf Deews par palihgu.“

„Nu labbi, tad eeschu Sums lihdsi, kaptein!“ dalters teiza.

Schee trihs wihri gribbeja jau riht zellà dohteet, lai Smittene winneem us pehdahm neteef.

„Salkheet fo gribbeet,“ Ahdminnis tadeht atbildeja, „schi raggana no Koses wehl wairaf fo sinn, es man-niju, fà winna fatrublahs, fad kapteins pehz Koses praffija.“

„Leelahs, fà winna par naudu warr meef un dwehfeli pahrdohf.“

„Brangi buhtu, fad no winnas kaut fo warretu isdabbuht, no fà warr sinnahf, fà Kosei gabjis.“

„Sim, winna mums netizzehs, sinnadama, fà Ahmurs par to dusmosees.“

„Man kas prahta schaujahs,“ Ahmurs teiza. „Nesenn dsirdeju, fà Bobs Smittene prezzibu deht usrunnaja. Bij gan peedsehris, un riht no tam nefa nesinnahs, bet mehs tè warram fo labbu isdabbuht. Kad Bobs riht ar winnu mihligi apee-tahs, tad Smittene fahls plahpabt.“

„Salkheet jel, kaptein kungs, wai Bobam warr ustizzetees?“ Ahdminnis praffija.

„Kà few pascham ustizzohs, tà arri winnam.“

„Kad Suhz to salkheet, tad labbi. Es tadeht ba-dijohs, fà winsch Fultonu pasihst un bes kahdas waijadfibas schurpu reiso, tas isfkattahs, itt fà gribbetu ar Fultonu fatiktees.“

„Winsch tè naw wis bes kahdas waijadfibas; winsch reiso, gribbedams preelsch fawa brantwihna krahjuma pirzejus dabbuht.“

„Tad labbi. Salkheet winnam, lai tà isbarra, fà mehs abbi warram dsirdeht, fo Smittene runna.“

„Es labpraht pee zitta durwim neklausohs,“ Ahmurs atteiza.

„Neeki, kaptein, schinnì leetà mums eenaidneekam jaturrahs pretti ar tahdeem pascheem eerohfcheem, ar kahdeem mums wirsu nahf.“

Dhtrà rihtà Ahmurs Bobu apmelleja, fàs wehl gulleja.

„Labriht, mihkais Bob, nahf Sums laimi wehleht.“

Bobs bersa brihnedamees azzis. „Par fo tad man laimi wehlejeet,“ Bobs praffija, „wai effu loh-terijà naudu winnejis?“

„Naudas gan ne-effeet winnejuschi, bet waffar ar Smitta gaspaschu turrejat derribas, un tas jau arri fo wehrts.“

„Kova?“ Bobs kleedsa un us abbahm kahjahm no gultas islehza, „es waffar derribas turreju?“

„No teefas tà bij, pats to dsirdeju.“

Bobs nobihjees kitta atpalkat gultà. „Tahdu ftauu pirmo reis dsirdu!“ winsch teiza. „Kas tad winna tahda irr, ta Smitta gaspascha?“

„Winna schinnì mahjà fainneeze?“

„Wehl jauna?“

„Gluschi jauna naw! Buzs stary diwidesmit un peezesmit.“

„Wai smukka!“

„Pehz manna prahta gan naw, bet Sums jau, warr buht, patihf.“

„Wai wels!“

„Kapehz tad lahdeet?“

„Lapehz fà schnapfis manni atkal purwà eemeddis.“

„Tas gan flitti,“ Ahmurs atbildeja, „jo Smittene Suhz wakkà nelaidihz.“

„Nu, nu! — Tad tuhlin isgaiifschu!“ Bobs eefauzahs un fahla gehrhteet.

"Pagaid biſchliht, draugs," Ahmurs teiza, "lai gan Lew ſlitti, bet ſchis ſtillis warr brihnum brangi derrecht!"

Bobs winnam ar leclahm azzim uſſattija: "Man gan ne!" tà wiſch noruhzahs.

"Klaufatees jel drufzin. Suhſ zaur ſawahm prezzibahm warreet man daudſ labba darriht, un zerru, ka mannis deht darriſeet."

"Kaſ tad taſ par kumedinu buhs!"

"Abgehrbeetees, pa tam Jums ſcho lectu iſſkaidroſchu," un kapteinſ nu ſtahtija, kaſ Bobam jabarra.

"Un taſ man no taſs wezzahs ragganaſ jababbu ſinnahſ un jalcekaſ, ka winnu mihlejoht?"

Ahmurs metta ar galwu.

"Wai ſinneet, kaptein, kaſ taſ par elligu darbu?"

"Sinnu gan, bet arri tizzu, ka Jums taſ nebuhs par grubtu, un drauga deht to warreet gan uſnemtees."

"Sm, Jums taiſniba, un taſ arri pa reiſi, ka wezza teel peekrahta, kapehſ winna uſ mannis tiſko."

"Tad uſnemſeetees?"

"Sinnams! Bet apoſbeetees, ka mannis weena paſcha neatſtaſteet, kad winna uſ tam paſtahw, lai to prezzeju." (Amerikà taſdſ liſſums: kad puiffis meitai apoſhlaſ par laulatu draugu buht, tad taſ winnam arri jabarra.)

"Mehs Suhſ weena paſcha neatſtaſim, tiſ iſdabbujeet to no winnaſ, kaſ mums jaſinn, gan tad mehſ iſtâ laiâ buhſim pee rohkaſ."

"Rabbi — ſchê rohka. Schodeent pehſ puſſdeenas ar winnu runnaſchu, bet eſſeet Dahnetam turumâ, kad taſ lauwubedrê ſehd."

Taſ nenotikka wiſ newiſkoht, ka Bobam no rihta eiſjoht Smittene winnu uſ treppehm fatikka; wianna liſka meitai uſpaſſeht un kaſdu ſihmi doht, kad Bobs no mahjahm eet.

Bobs nobihjahs Smitteni eerauſſidams, tomehr ſawam draugam par labbu ſahka brihnum laipnigi Smitteni apoſweizinaht.

"Ah — re! Kabriht, mihta Smitta gaſpaſch'!"

Bobs ſazzija un ſneedſa winnai ſawu treſnu rohku pretti, "ſchodeen man buhs laimiga deena, jo Suhſ tee pirmee eſſeet, to uſ zekka fatikku."

Smitta gaſpaſcha ſmaidija un palohzija zekkuſ: "Ko Suhſ johſtojeetees, ne-eſſu wehl Suhſu wallarijaſ runnaſ aiſmiriſuſe."

"Kahdi johſti?! Ne, ne, madam! to wallar Jums ſazziju, taſ bij no teeſaſ runnahtſ!"

"Gi — ja!" Smittene eeſauzahs, "dohmaju, ka brandwiſhſ Suhſ tiſ laipniguſ padarrijiſ!"

"Naw ne buht tà, ſtaifſta gaſpaſcha, juhtu ſchodeen tàpat, tà wallar, un lai redſeet, ka pateſſibu runnaju, tad ſchodeen pehſ puſſdeenas Suhſ apmekleſchu."

"Taſ gan nebuhtu pa reiſi, ka weeni paſchi manni apmeklejeet, bet Suhſ jau gaſhda-wihſ, tadeht nahzeet ween." To ſazzijuſe winna aiſtezzeja. —

Smitta gaſpaſcha bij lihgſnibaſ pilna. Puſſ-

deenâ jau baltu kleiti bij apwiſſuſe un pee galda ſaweem koſteſ-lauidim diwireiſ tiſ leelſuſ gaſkuſ gabaluſ dewa, tà pa preeſſchu, Bobam winna wai weſſelu wehrſi buhtu preeſſchâ zehluſe, kad wiſch puſſdeenâ buhtu pee galda biſiſ; bet taſ no leelaſ mihleſtibaſ nenahza, dſehra zittur tur brandwiſhnu ſeeru uſkoſhdams.

Pullſten diwôſ Smittene gaſja ſawâ ſambari un tur wiſſu glihti apoſhpa. Noſikka bihbelt tà uſ galda, ka to warr lehti eerauſſiht; arri brandwiſhna puddeleſ ar diwahm glaſſehm tur netruhka. Tad mattuſ noglandijuſe un preeſſchautu apoſehjuſe ſtandinaja, lai iſtabaſ meita nahſ.

Kattei eenahloht Smittene teiza: "Klauſeeſ, Tu warri mannu ſambari druſzin uſpaſſeht. Boba lungſ, to arri par Smittu ſauz, ſchodeen manni apmekleſ un, kaſ ſinn, wai arri prezzibu deht neuſrunnahſ; kad nu wiſch tà runnatu jeb zittad tà wirſu mahſtoſ, tad nahſ tuhlin eeſſchâ — mehſ ſeewiſchli, eſſam pret wiſreeſcheem gluſchi beſ palihga, warr buht, ka Lew meera-teeſneſſiſ buhs jaſauz."

Katte newarreja no ſmeekleem waldbiteeſ: "Rabbi, madam', tad liſſim winnu zeeti nemt!"

"Nu, nu, Bobs gohda-wihſ."

"Tâ, tà!" Katte eeſauzahs.

"Giſ nu ahra, wiſch drihſ buhs klaht un nepeemirſti to ſazziju."

Katte iſeedama turreja plauſtu muttei preeſſchâ lai warretu ſmeekluſ ſawalbiht, un taſ bij labbi, jo wianna taſdâ wiſſe newarreja eeſleegteeſ, redſedama, ka Ahdminniſ pee durwim klaufahſ.

"Ko tad Suhſ te darreet?" tà winna weſſcham praſſija.

"Mihta jumprawin, darriju to paſchu, to Suhſ pehſat darriſeet, eſ klaufjoſh."

"Kungſ, taſdi darbi wiſram nepeeklahjahſ, gohdigſ zilweſ pa atſlehgâſ zaurumu neſtatahſ un pee zittu lauſchu durwim neklaufahſ."

"Tâ nu gan irr, mihtaka," Ahdminniſ atbildeja Katti aiſ rohkaſ nemdams un taſlak no ſaimneezeſ durwim atweſdams, lai neware dſirdeht, "tà nu gan irr, bet mehſ wezzi wiſri arri eſſam kaſrigi, to jaunu ſinnaht, nu eſ labpraht noklauſtoſh, uſ kaſdu wiſſiſ manſ draugſ Bobs to "ja-wahrdu" atrpraſſiſh."

"Wai tad Suhſu draugſ grihb mannu ſaimneezi prezzeht?" meita brihnedameeſ praſſija.

"Kâ tad?" wezzaiſ teiza; wiſch jau Suhſu ſaimneezi tohti karſti mihto, un Bobs brihnum johzigi runna, tad labpraht noklauſtoſh, kaſ tur iſjuſk." To ſazzidams Ahdminniſ Katte diwôſ dol-laruſ rohla eeſpeeda. "Luhſ, pee taſſeet jaſu nelahda nelaima," Ahdminniſ wehl teiza, "kad man laujeet ſawâ weeta klaufiteeſ."

"Ne, ſawâ weeta Suhſ newarru atſtaht, pirmâ kaſrtâ eſſu patte kaſriga, ohtrâ kaſrtâ wezzene — gribbeju ſazzihſ, Smitta gaſpaſcha, warretu latru brihd ahra iſnahſt un tad buhtu wai patſ weſ kaſjaſ. Bet

Zuhs effect wezs labs lungs un us taunu nedoh-
majeet, tapeh; weddischu Zuhs madamas gukkamâ
kambari. Tur zaur masu lohdsinu warrefeet wiffu
dsirdeht un redseht, kas ohtrâ istabâ noteek; tur es
patte dauds reis klausijohs."

"Nu tad weddeet manni tai kambari," Admin-
nis teiza.

Pullsten trijohs Bobs trallinadams nahza mahjâs,
fnappis wiinam bij mehli mihsstu un firbi weeglu
darrijs, ka kumedinu warreja bes bailehm spehleht.

"Mihstaka," tã winsch ussauza, "mihstaka man
schodeen gauscham lustigs gars. Andele gahja brangi
un nopelniju pee tam til dauds naudas, ka ar to
ween peeteek, so kashu noturreht, warram us tahm
pehbahm prezjetees."

Smittene nelaunojahs, kad Bobs tai ap kattu
kerrahs, bet kad winsch gribbeja sahlt butschotees,
tad schi nelahwabs, jo Bobs smirdeja tã brankussis.

(Us preefschu wehl.)

Ahtrs wahrds.

(Statt. N 44.)

"Zuhs arween tã nedohmaseet; kad es atkal kahd-
reis schinnis mihlâs dsirnewâs nahfschu, tad warr-
bucht jau bruchte buhseet, jeb dsirdeschu, ka Zuhs jau
mamma-mahte effat. Lai Deews dohd, ka tas,
kas Zuhs kahdreis aifweddis, arri atsiftu, kahda
pehrle wiinam rohlâs. Dsihwojat weffelt!"

Students ahtri Greetina aplampis un nobu-
tschojis aifsteidsahs. Wiinna wehl ilgi tanni paschâ
weetã stahweja, kad kalpones eenahza, tad ta sawã
kambari gribbeja eet.

"Tas irr ihsti luppats no zilwela," Nehse fazzija
"ne dserramas naudas winsch mums nau dewis?"

"Rã tad ne," Greetina fazzija, "winsch til Te-
wis nedabbuja un luhdsã tadeht manni, lai es Sums
katrai dahlderer dohmu. Winsch tohs mannã kam-
bari nolizzis, es Sums wiinans atnessifchu."

Greetina negribbeja, ka Franzis tohp lammahts,
tadeht nehma diwi dahlderens no sawas krahjamas
lahdites un dewa tohs kalponehm, bet spohscho guldi
(= 53 kap. f.), so students preefsch Nehses us ugguns-
kurra nolizzis, flaishtais meldera behrns papihrt ee-
tinnis pee sawas sakrahtas naudas paglabbaja.

Saule spihdeja spohschi, tã jau Mai mehnest,
dsirnewâs lustigi klabbinaja, melderene fainneezibã
darbojahs, Anna schuwa kashu drehbes, jo tai zeemã
preefschneeka meitai, Lihstet, par bruchtes mahsu bij
jaet; Antons swilpa jaunu danzi, so no musikan-
teem dsirdejis; meitas lihgsimojahs dahldera deht;
Augusts, no dsirnewahm isbeddis, zeeraja pa dahrsu;
tiklai Greetina sehdeja galwu us rohlâs atspeedust,
sawã kambari. Wiinna subdejahs par breefmitgahm
galwas sahpehm un bija ar ettiki raffinatu lallatu
ap peeri apsehjust.

Wezzsellis pats pee sewis kurdeja: "Mulle tahda,
students wiinuu jau neprezehs, un melderis augst-

prahtigai nau deesgan labs. Tehws tai arri nau
prinzis; un kad to arri par baggato Leepu-melderer
sauz, tomehr mantu kahdreis starp tschetreem dallih.
Melderis wehl nau pezdesmitohs, un warr wehl
trihdsdesmit gaddus dsihwoht, tadeht dsihwojoht behr-
neem mantas neisdallih. Es wiinns deht deesgan
tezzejis, preefsch wiinns jaukus pufku puschfus no
pilssehtas dahrseem neffis, un wiinna tohs no man-
nim labprahht wehl negribbeja peenemt. Wehl deesgan
meitu pasaulê, un kad wiinai kahdreis Zehkabs buhs
japrezz (tas teescham notiks), tad wiinna manni pee-
minnehs."

Leepu-meldera mahjâs waijadseja wisseem strah-
dabt, arri Greetina nedrihsteteja sawas dohmâs no-
gremdetees. Sem wiinns usfraudischanas stahweja
meldera leelais saknu un augtu dahrs, tur deesgan
darba. Wiffas satnes, so dsirnewâs patehreja, gan-
drih; zaur Greetinas lohpschanu ween usauga. Win-
nai bija augti janonemm, preefsch seemas ja-eewahra
un jashahwe, un to, so meldera familija newarreja
pawalkaht, gan draugeem un trubkumu zeesdameem eedah-
winahht, jeb pilssehtã preefsch pahrdohschanas fuhtht.
Arri andeles grahmatas wiinai tehwa weetã bija
jaraksta, jo melderis bija dsirnewâs saweem dehleem
un wezzsellim nodewis, un darbojahs pats ar labbi-
has andeli, ar so labbi pelnija.

Lai gan Greetinai dauds darba, tomehr ta dauds-
reis ar firfnigu mihlestibu Frantscha atminnejahs,
kaut arri bes zerribas.

Franzis bij weenreis pee wiinns wezzakeem raf-
stijis, firfnigi par labbu usaemschanu pateizees un
wisseem, arri wiinai labbas deenas fuhthjis. Tas
arri bija wiss, so no pagahjuscha Maija mehnescha
lihst schim no wiinna dsirdejust, un taggad jau bija
ruddens kohfu lappas farkani un dselteni pufschlo-
jis, un aufsts wehisch puhta pa ruggajeem.

Wezzsellim wairs Leepu-dsirnewâs nepatikka, ta-
peh; ka Greetina wiinam nelahdu mihlestibu ne-
rahdija, un atstahja ap Mahrtineem sawu weetu.
Antons palikka par wezzselli (wezzako selli) Augusta
weetã, kas nu arri par melderer ismahzijeess, jauns
mahzellis, kahda baggata bruhwera raddeneeks ee-
stahjahs mahzibã.

Meisters, Zehkabs Rischis, kam labbat patikka,
kad to par Rischis kungu sauza, bija atraitnis bes
behrneem, trihdsdesmit gaddus wezs. Wiinna branga
mahja puschloja Leepas-zeemã palalnu, un bij tablu,
tã pille, wiffã apgabbalã redsama. Wiinna dahrsu
gandrihs tapat pasinna, tã wiinna allu, so us wiffahm
puffehm issuhthija, un so pasinneji usslaweja. Sweht-
deenahm nahza dauds weesu no pilssehtas Rischis
dahrsã sehdeht un allu dsert. Arri musilanti sweht-
deenãs un swehtkõs ne-truhka, weeseem laifu laweht,
un Rischis kungam wa jadseja diwu fullainu peenemt,
so weesu ahtri apdeeneht.

Rischis daudsreis dohmajis, jau ohtru reissi prez-
zetees, bet wiinam neweena ihsti nepatikka, lai gan

starp wiffahm meitahm warreja melletees, un wezzafi, meitahm swehtiti, wiannu wiffadi labbinaja. Nischa gaspaschai waijadseja jaunai, skaisai, labbai fainneezei, skohlatai un turrigu wezzaku behrnani buht, „jo nabbageem,“ tà wiensch mehdsja runnaht, „deeneftneeki labbi neklaufa.“

Kad Nischa lungs sawu raddineeku Leepas dsirna-was Waldenawâ atwedda, un to par burschi nodewa, tad wiannam schè mahjas spohdriba tohti patikka. Kad wiannu pee ehschanas luhdsja, jau bruhweris, Nischa lungs, nosfattijees, ka wiiss pa reisi un labbi namma pasrahdahts. Ehdreens labbi smekkeja, jo bij tohti labs, tadeht luhdsja, lai wiannu pamahza, kâ schohs ehdeenus taifa.

„Greetia, usraksti sebbahf Nischa lungam pamahzifchanu,“ melderis fazzija. Wiannai rakstohf bruhwers ahtru rakstifchanu un smukku rakstu usflaweja.

„Wianna mans rakstu weddeis,“ melderis fazzija: „kad wiannu kahdreis isprezzehs, tad man waijadsehs skribwera peenemt. Anna mihtaki darbojahs ar roh-taschanu un schuhfchanu.“

„Bet man rahdahs, ka Greetia mamselle arri mahf wahrht, jo wianna pamahzifchanu, kâ ehdeeni jataifa, no galwas usrakstija,“ Nischa lungs fazzija.

„Buhtu tohti flitti, kad meldera meita nemahzetu wahrht; grahmatu lassifchana, zeerachana, puffites glesnoht (mahleht) irr pilsehtas dahmu darbs,“ melderis atbildeja.

Nischa lungs arri to paschu teiza, bet fazzija turklaht, ka Greetia mamselle par daudj leetahm sinnoht, no kurrahm zittu melderu meitas ne neeka nesinnoht, un wiensch isturrejahs tohti gohdbihjigi.

Bruhweram sawos lepnos rattos aibrauzohf, Anna schelmigi smaididama mahsai fazzija: „Rahdahs, Greetia, ka bruhweris azzis us Lewis mettis.“

„Es to netizzu, un arri negribbetu, ka Lew taisniba.“

„Wulka walloda,“ tehws fazzija, kas patlabban eenahldams dsirdeja, ko abbas mahjas runnaja. „Nischis irr gohdahts, baggats wihrs, un ta meita, kas wiannu atraida, gattawa preefsch traktu namma. Dascha leelmahte newarr tà bes behdahm dsihwoht, kâ Nischa gaspascha. Lai arri gohdbihjigi pee mums isturrejahs, tomehr sinnu, ka tas tohti lepnos, un pilsehtneezi kahdreis pahrmehdihhs, kam daudj augstu raddu.“

„Es wianna nenemtu,“ Annina fazzija sawas smukkas luhpas sawilldama. „Wiwensch effohf tohti ahtrun un rupjsch wihrs, tschetrreis gaddâ wiannam zitti deeneftneeki, un arri pret sawu nelaita gaspaschu wiensch tohti bahrgs bijis. Taggadeja laipniba bij til no ahrypuffes.“

„Seeweeschu muldeschana! Kam daudj deeneftneeku, tas newarr weenmehr laipnigs buht, un namma-mahtei tadeht dasch nepelnichts rupjsch wahrds janemm par labbu. Kad wianna gudra buhs, tad zee-tihhs kluffu, un pirms stunda pagahjuft, buhs namma-

tehws atfal laipnigs un mihligns. Wai nau man taisniba, mamma?“ melderis sawai gaspaschai rohlu sneegdams, fazzija.

(Us preefschu wehl.)

Sohbugalla neddelas peedihwojumi.

Swehtdeen 31. Oktober 1871. Rahds stiprs wihrs, ne no dselses bet no kappara nemmahs tautas laulibas runnu turreht. Antia!

Pirmdeen 1. Nowember. Wihrs, kas birgels, meisters un bruhdels, zittureis arri skrohdelis bijis un taggad us ne-aismaksatu patenti eelapjus schuij, pasaude weens nebudams 2 tresorscheines, — weenu no 150 rubteem wehtiba, laikam ohlekti garru.

Dhtdeen 2. Nowember. Naktswaktim gaddahs scho wakkaru klappata ar teem, kas nakti par deenu taifa.

Treschdeen 3. Nowember. Saunkundsinfisch ar labbi augstu deggunu gihmi un reisastaschu pee sahneem eemanto degguna weeta tahdu snukki, ka to labbaki buhtu pahrmihjis ar to kaska-galwu, kas zilwekam daschfahrt pee ribbahm jeb pee smakra mehds peedurtees.

Zettortdeen 4. Nowember. Deewabihjigs meschakungs jaw astotu deenu lahpa un ahriste laschoku bes skrohdera palihga, ko tam kahds strehneeks ne saska mescha, bet us saska biftarta-galda ar biftartanuhju eepleshs.

Peektdeen 5. Nowember. Balts wehsis teef melchts kahdâ wihnuft us Daugawas krafta; ar leelabm mohlahm to arri useet wihnuscha wahte. Kauj tew kohzinsch!

Sestdeen 6. Nowember.

Kurbinas un preefschneeki
Sahf jaw bihtees sohbugalli,
Bet schis smeij to dsirdedams
Behderu faturredams,
Un kauj meerâ teem to waku,
Sptauditees par

Sohbugallu.

Sohbugalla fakkami wahrdi.

Ja asseem raggeem kahds tew badda,
Tad sinai til, tas irr no bukkeem radda
Un ja tam bahrda, tad to prattif,
Kas tas par swehru, bet — neptahpaji!

Nettajs til schè dsihwojohf to nojehdhis:
„Lezzohf debbesis ne weens naw eelehsis.“

Ne rohse tam, ne zitta liiga mettisees,
Kas, isbihjees jeb erojees, trihs reis nospfaudisees.

„Smeekti nelausch kallu!“ — tà teiz, bet es faktu:
Kas naw smehjis sawâ muhschâ, to turru par traktu!
—r.

Atbildedams redaktehrs U. Leitan.

No Bensures atwehlehts.

W'gâ, 4. Nowember 1871.